

ATA SEN

Ata Eğitim, Bilim ve Kültür Çalışanları Sendikası

Halk Sk. No:17 Kat:5 Kızılay/ANKARA Tel: 0 312 435 52 50 Belgeç (Faks): 0 312 435 20 56

www.atasen.org.tr

BEYİN FIRTINASI

Beyin fırtınasının tanımı

Grup içinde hayal yoluyla düşünce üretmek için kullanılan bir demokratik yöntemdir. Bu yöntem, belli bir problem veya konu ile ilgili değişik görüşler elde etmek için kullanılmaktadır. Bu yöntem, bir grup öğrenci birlikte çalıştıkları zaman, içindeki bireylerden tek başına çalıştıklarından daha fazla düşünceler üretirler, varsayımına dayanmaktadır. Bu yöntemde, esnasında katılanlara bir problem verip, onlardan ne kadar ilkel olursa olsun akıllarına gelen çözümleri tartışmaları istenmektedir. Böylece bu yöntem, problem çözme durumunu kapsamaktadır. Öğrenciler, garip olan veya bilinmeyen önerileri ihmal etmek yerine teşvik edilmekte, onları da analiz edip, sentez yapmakta ve değerlendirmektedirler. Böylece, sık görülmeyen, acayip olarak görülen bir düşünce, pratik bir şekle ve düzene sokulmuş olmaktadır.

5-10 öğrenciyi kapsayan beyin fırtınası grupları, belli bir konuda görüşlerini belirlemeye teşvik edilmektedirler. Düşünceler, serbest bir şekilde ifade edilmekte ve herhangi bir değerlendirmesi yapılmamaktadır. Ayrıca diğerlerinden değişik olan düşünceler üzerinde durulmaktadır. Öte yandan savunma veya eleştiri yerine, düşünce belirlemeye önem verilmektedir.

Beyin fırtınasının uygulanması

Beyin fırtınası yöntemini uygulamak için aşağıdaki öneriler izlenmelidir:

Sekreter seçmek; beyin fırtınası sırasında konuşulan sözleri ve önerilen görüşlerin tutanağını yazmak için bir sekreter belirlenmelidir. Sekreter, öğrencilerden olabildiği gibi öğretmen de olabilir.

Problem seçmek; problem her öğrenci tarafından akıl yürütebilecek bir konu üzerinde olmalıdır.

Gruplar oluşturmak; gruplar 5-10 öğrenci arasında olmalı.

Görüş üretmek; öğrencilere, mantıki ölçülere bağlanmadan problemle ilgili akıllarına gelen ne kadar ilkel olursa olsun her düşüncenin söylenmesi gerektiği şart koşulur.

Öğrenci katkısı; grupta bulunan her öğrenci konuyla ilgili düşünce üretmelidir. Grup liderinin görevleri arasında her öğrencinin katkısını temin etmektedir.

Eleştiriler yasaklanmalı; öğrenciler görüş belirtirken, görüşleri ne kadar basit, garip olursa olsun herhangi bir eleştiriye yer verilmez. Bunun da amacı mümkün olduğu kadar değişik çözümler elde etmektir.

Görüş tarama; tartışmanın sonunda yazılan düşünceler gözden geçirilir ve değerlendirmesi yapılır. Benzer görüşler aynı bölümde sınıflandırılır.

Özet yapmak; son olarak beyin fırtınasında üretilen görüşlerin özeti yapılır. Eğer tartışılan konu için uygun bir çözüm varsa, en uygun çözüm de seçilir.

Beyin fırtınasının yararları

Bilişsel hedefler: Yüksek seviyedeki bilişsel hedefleri gerçekleştirmek için uygun bir yöntemdir. Böylece öğrencilere analiz, sentez ve değerlendirme yapmayı kazandırmaktadır.

Duyuşsal hedefler: Öğrenci merkezli bir yöntem olduğu için, her öğrenci katkıda bulunur ve öğrenme hakkında olumlu tutum geliştirir. Böylece bu yöntem aşağı ve yüksek seviyedeki duyuşsal hedefleri de gerçekleştirmektedir.

Hayal üretir: Öğrenciler, eleştiriden korkmadan akıllarına gelen her çözüm olanağını sergilemektedirler. Bu sayede öğrencilerin hayal gücü gelişmekte ve yaratıcılığa özenmektedir.

Problem çözme: Beyin fırtınası, problem çözmeyi amaçlamaktadır. Öğrenciler, bu yöntemde çözümler üretmekte ve karar almaya teşvik edilmektedirler.

Demokratik yöntem: Beyin fırtınası demokratik öğrenci merkezli bir yöntemdir. Öğretmen ise, grupta olanları not etmektedir. Böylece öğrenciler, öğretmenin herhangi bir baskısı olmaksızın serbest bir şekilde çalışmaktadırlar.

Zevkli öğrenme: Beyin fırtınası, sınıf faaliyetlerine çeşni katar ve zevkli bir ortam yaratır.

Beyin fırtınasının olumsuz yönleri

Özel durumlar: Bazı öğrenciler, grup içinde çalışmaktan çekinirler. Onlar için bu yöntemi uygulamak zor olabilir. Grup lideri, her öğrenciyi katkıya davet etmekte dikkatli olmalıdır.

Üstün yetenekliler: Beyin fırtınasının başarılı olması için grupta en azından değişik çözümler üretebilecek ve arkadaşlarını teşvik edebilecek üstün yetenekli bir öğrencinin bulunması gereklidir. Diğer öğrenciler de bu öğrencinin bulunmasından yararlanmış olacaklardır. Grupta böyle bir öğrenci bulunmadığı takdirde, pek fazla çözümler üretilmemektedir. Böylece bu yöntem, daha fazla üstün yetenekli öğrencilerle başarılı bir şekilde kullanılabilir.